

HAARLEM - Dit artikel is gemaakt door team Volans. In team Volans werken specialisten van de politie, het Openbaar Ministerie, Belastingdienst/Douane, NVWA en enkele visserijgemeenten samen. Volans heeft het doel om de visserijsector weerbaar te maken tegen criminaliteit in het algemeen en maritieme smokkel in het bijzonder, tegen geld en druk uit de onderwereld dus. Denk aan drugs, drank, sigaretten, fraude en witwaspraktijken. Vissers zijn een doelgroep voor criminele organisaties. Periodiek verschijnt een artikel waarin een aspect hiervan aan bod komt. Zo weet jij hoe je crimineel gedrag kunt herkennen en weet je wat je kunt doen als je iets in je omgeving ziet.

Visserijsector weerbaar maken tegen criminaliteit en maritieme smokkel (6)

Eerlijk geld verdienen of snel geld verdienen? Jonge vissers leren verleidingen weerstaan!

“Als je toch op zee bent, vis jij dan meteen een sporttas op? Jij weet hoe je dat ongezien de haven inkrijgt. En je krijgt er goed voor betaald!” Dit lijkt een tekst uit een filmscript, maar dat is het niet. Vissers die elke dag hard werken om eerlijk hun geld te verdienen, krijgen dit vaker te horen dan je denkt. En dan is het belangrijk dat je weerbaar bent en blijft. Studenten van de visserijopleiding aan ROC Friese Poort ondervonden tijdens een Escape Room en een gastles hoe zij ‘nee’ kunnen zeggen tegen criminelen!

Aanpak

Hoe kan de overheid helpen om de visserijsector weerbaar te houden tegen criminelen? Daarover ging team Volans in gesprek met vissers. Uit die gesprekken kwamen verschillende ideeën naar voren, bijvoorbeeld: geef meer uitleg over het probleem (via deze artikelenreeks in het Visserijnieuws), geef meer uitleg over de oplossingen (via het kennisdossier ‘Weerbaar tegen criminaliteit’ op www.vistikhetmaar.nl), maak het makkelijker om te melden (via de meldpilot die binnenkort gaat starten) en pas de wet aan, zodat goedwillende vissers meer mogelijkheden krijgen dan vissers met verkeerde intenties (via de wet Bibob).

Maar nog belangrijker: maak het onderwerp bespreekbaar onder jonge vissers, zodat zij, nog voor ze aan de slag gaan als visser, weten wat ze moeten doen en waar ze terecht kunnen.

Escape room en gastles

Daarom kreeg op vrijdag 1 juli 2022 een tiental Urker studenten een eerste gastles van Rense Bakker (politieagent Kustwacht Nederland), Ybele Steenstra (Douane & Kustwacht Nederland) en Sylvia Kubicz (Officier van Justitie). Na de gastles ervaarden de studenten zelf hoe criminelen te werk gaan, tijdens een levensechte Escape Room. Dit alles vond plaats op het kustwachtpatrouillevaartuig ‘Barend Biesheuvel’ in de haven van Scheveningen.

Rense Bakker vertelt: „Doel van deze dag was om de toekomstige vissers bewust te maken dat hun nautische kennis aantrekkelijk is voor criminelen en welke risico’s ‘snel geld verdienen’ met zich meebrengen. Niet alleen voor henzelf, maar ook voor de visserijsector in het algemeen en de samenleving in zijn geheel.”

Ervaring

Dat dit doel is behaald, beaamt Pieter Kaptein. Hij werkt bij het ROC en heeft als belangrijke taak om lesprogramma’s te innoveren. Hij zag het volgende gebeuren tijdens de gastles: „Vooral tijdens de Escape Room werden de studenten bewust van het meegaan in deze processen en wat de consequenties kunnen zijn voor later. Bijvoorbeeld de boetebedragen en

het niet kunnen aanvragen van Verklaringen van Goed gedrag (een VOG) als men deze nodig heeft. Het leidde tot interessante gesprekken in de bus terug naar school, die waren erg waardevol.”

In gesprek

De studenten verlieten deze eerste gastles met nieuwe inzichten. Hopelijk worden deze inzichten breder gedeeld dan alleen binnen de klas. Ybele Steenstra zegt daarover: „We roepen de studenten op om niet alleen met elkaar, maar ook met doorgewinterde vissers hierover in gesprek te gaan. Zijn zij wel eens benaderd is door een crimineel en hoe gingen ze daar mee om? Of hebben zij wel eens een verdacht pakket zien drijven en wat deden zij toen? Werk jij al langer op zee en heb je een ervaring waar de jonge vissers van kunnen leren? Dit is een mooie aanleiding om het daar eens met elkaar over te hebben!”

ROC

Het ROC Friese Poort is trots dat zij de eerste visserijopleiding is waar deze les wordt gegeven. Pieter Kaptein legt uit: „Als opleiders hebben we de taak om maatschappelijke onderwerpen bespreekbaar te maken. Dat gaat over zaken die leven onder de studenten nu, maar zeker ook over zaken in hun toekomstige

werkomgeving. Het is belangrijk dat alle visserij scholen criminaliteit en vooral de weerbaarheid daartegen in hun lesprogramma’s opnemen.”

Meer visserij scholen

Kaptein roept dus alle andere visserij scholen op om ook het lesprogramma aan te bieden.

Kubicz is het daar uiteraard mee eens: „We hebben niet de illusie dat we ooit tot een samenleving komen zonder criminaliteit, maar laten we er dan in ieder geval voor zorgen dat het voor criminelen steeds moeilijker wordt om met vissers samen te werken. Door met de jonge vissers in gesprek te gaan over criminaliteit, zijn zij beter opgewassen tegen de dreigingen die dit met zich meebrengt. Dan verdwijnt uiteindelijk ook het stigma rondom de visserijsector en worden minder vissers lastig gevallen door mensen met verkeerde intenties. Op die manier hopen we hen te behoeden voor een verkeerde keuze die hun hele leven kan beïnvloeden.”

Meer informatie

Op het kennisplatform www.vistikhetmaar.nl staat een dossier over Weerbaarheid tegen criminaliteit. Op de hoogte blijven van de laatste informatie? Volg dat @vistikhetmaar op Facebook of twitter.

Meld, want elk vermoeden telt!

Wat kan je doen als je wordt benaderd door een crimineel? Of als je het vermoeden hebt van smokkel? Je hoeft niet zeker te weten of iets crimineel is of niet: als jij ergens geen goed gevoel bij hebt, is het belangrijk om dit te delen!

- Maak het bespreekbaar met een collega-visser of met jouw bond of vereniging;
- Neem contact op met de politie via 0900-8844;
- Neem contact op met Meld Misdaad Anoniem (M.) via 0800-7000 of www.meldmisdaadanoniem.nl. Heb je informatie over criminaliteit, maar zijn er redenen waarom je niet naar de politie kan of durft? Een lastig dilemma. Hiervoor biedt M. een vangnet. M. is het onafhankelijke meldpunt waar je anoniem informatie kunt geven over criminaliteit. De anonimiteit van de melder staat bij M. op de eerste plaats. Het team van medewerkers heeft maar één doel voor ogen: jouw anonimiteit beschermen. Jouw anonimiteit is voor M. zelfs belangrijker dan het oplossen van een onderzoek.